

ประกาศโรงพยาบาลหลังสวน

เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ของโรงพยาบาลหลังสวน พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่ขาดจริยธรรม และการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผล ส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของการเข้าถึงยาที่จำเป็นของผู้ป่วย และมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมรับผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ทั้งที่เป็นผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์แอบแฝง การส่งเสริมการขายในกระบวนการจัดซื้อจัดหาตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ในลักษณะดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ป่วยและสถานการณ์ปกติของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่าผลประโยชน์เหล่านี้เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยมิได้ทราบหนักกว่าจะส่งผลกระทบโดยรวมต่อระบบสุขภาพ

ในระดับสากล ประเทศไทยสมาชิกองค์กรอนามัยโลกได้มีมติสมัชชาอนามัยโลกที่ ๔๑.๓๗ เมื่อปี ๒๕๓๑ รับรองเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา ซึ่งขอให้ประเทศต่างๆ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยมีเกณฑ์จริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานสุขภาพ ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขได้เข้าร่วมในโครงการพัฒนาและนำชุดเครื่องมือดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ

สำหรับประเทศไทยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยา ตามสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ พบทวนหน่วยงานและหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ เกือบทุกหน่วยงานและพบอีกว่าประเดิมเงินบริจาคของบริษัทยา หน่วยงานและหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มิผู้บริจากให้ราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัด แต่ไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลหรือทรัพย์สินที่มิผู้บริจากให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และจากการสอบถามของ สำนักงาน ป.ป.ช. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบรการกระทำการที่ไม่สุภาพในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ใช้สิทธิและเครือญาติ กลุ่มบุคลากรในโรงพยาบาล และกลุ่มบริษัทจำหน่ายยา นอกจากนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีประเดิมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความผิดในกระบวนการเบิกจ่ายยา ๓ ประเภท คือ การสวมสิทธิ การยิงยา และการซื้อปั้งยา เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยาตามสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ

ในปี ๒๕๖๔ กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับปรุงเกณฑ์จิยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยา และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติราชบัญญัติเรื่องเบียบบรรหาราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติราชบัญญัติเรื่องเบียบบรรหาราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามเจตนาرمณ์ของมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศเกณฑ์ จิยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง เกณฑ์จิยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔” โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๐๔ ง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

โรงพยาบาลหลังส่วนได้รับนโยบายจากกระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตาม เกณฑ์จิยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา สำหรับโรงพยาบาล หลังส่วนและในหน่วยงานในเครือข่ายสุขภาพ ดังนี้

เกณฑ์จิยธรรมนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ๖ หมวด

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

หมวดที่ ๒ ผู้สั่งใช้

หมวดที่ ๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

หมวดที่ ๔ เภสัชกรหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาการจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

หมวดที่ ๕ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

หมวดที่ ๖ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน โรงพยาบาลหลังส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพ

โรงพยาบาลหลังส่วน

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ยา หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์อจิตและประสาท

เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ วัสดุเอกสารยีน วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ และหมายรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย

การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่าการให้ข้อมูล ข้อความ การซักชวน จูงใจ หรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่มุ่งหมายให้มีการสั่งใช้ การสั่งซื้อ หรือการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

การโฆษณา หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อความ หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพยินตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใดๆ

ของขวัญ หมายความว่า ประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ ของชำร่วย ที่บริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา มอบให้แก่บุคคล เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ของบริจาค หมายความว่า สิ่งของที่บริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา มอบให้แก่โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่แยกแก่บุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก โดยยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือวิจัย

ผู้สั่งใช้ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์, ทันตแพทย์, แพทย์ลูกจ้างชั่วคราวหรือบุคคลทางสาธารณสุขอื่นที่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หันตกรรม เกสัชกรรม การพยาบาล เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด การแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ประกอบโรคศิลปะ

ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า ตัวแทนของบริษัทฯ และบริษัทผู้จัดจำหน่ายเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

บริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า บริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้า และจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผู้บริหาร หมายความว่า ผู้มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดซื้อจัดหา ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

ผู้มีอำนาจ หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในสังกัดในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา หมายความว่า เจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งหรือที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

นักศึกษา หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญา ในสถานศึกษา

สถานพยาบาล หมายความว่า โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

หมวดที่ ๒ ผู้สั่งใช้

๒.๑ ผู้สั่งใช้ไม่พึงรับประโยชน์จากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังนี้

๒.๑.๑ รับเงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยาย ทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๒.๑.๒ รับของขวัญหรือนั่นนาการไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ได้

(๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตามประเพณี

(๒) สิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๒.๑.๓ รับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวได้จากบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๒.๒ ผู้สั่งใช้ไม่เพียงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาได้ฯ ต่อสาธารณะนิ่นเชิงธุรกิจ

๒.๓ ผู้สั่งใช้ไม่เพียงรับการสนับสนุนจากบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยตรง

๒.๔ ผู้สั่งใช้พึงเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา นั้น ในสถานะใด เมื่อแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยา และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในทางวิชาการ

๒.๕ ผู้สั่งใช้สามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสนับสนุนและการกำกับดูแล ของโรงพยาบาลโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๒.๖ ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา มาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานในโรงพยาบาล หลังสวนผู้สั่งใช้พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการ ขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับการจ่ายตัวอย่างยาและ เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในสังกัดโรงพยาบาลหลังสวนให้เป็นระบบที่ ตรวจสอบได้

๒.๗ ผู้สั่งใช้พึงสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

หมวดที่ ๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

๓.๑ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ไม่พึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ ประชาชน โดยเชื่อมโยงถึงชื่อการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาและแฝง ภัยในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๓.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ มีนโยบายจัดให้มีระบบการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา การ จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา การคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา รวมทั้งการ ตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มี คุณภาพสูง และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจมีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังหลักเกณฑ์การคัดเลือกยาเข้าบัญชียาโรงพยาบาลหลังสวน(เอกสารแนบ ๑)

๓.๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ มีนโยบายจัดระบบการรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่ มิใช่ยาให้เป็นไปอย่างเปิดเผยและไม่เจาะจงบุคคล รวมทั้งจัดระบบในการกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่ โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน อย่างแท้จริง โดยการรับการ สนับสนุนจากบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

๓.๓.๑ สิ่งสนับสนุนที่มีคุณประโยชน์ทางด้านการศึกษา การบริการ การดูแลรักษาผู้ป่วยและการปฏิบัติงานของบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลหลังสวน

๓.๓.๒ วิธีการรับสิ่งสนับสนุนให้รับในนามของหน่วยงานเท่านั้น มิให้รับโดยเจ้าจงบุคคลโดยมีเอกสารตอบรับการสนับสนุนที่ออกโดยโรงพยาบาลหลังสวน และสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน เป็นลายลักษณ์อักษร และเป็นหลักฐานที่อ้างอิงได้

๓.๓.๓ สิ่งสนับสนุนเป็นครุภัณฑ์ให้มีการลงทะเบียนไว้กับงานพัสดุโรงพยาบาลหลังสวน

๓.๓.๔ สิ่งสนับสนุนเป็นการไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการให้ใช้แนวปฏิบัติตาม หมวด ๖ ข้อ ๖.๔

๓.๓.๕ สิ่งสนับสนุนเป็นการสนับสนุนเพื่อการศึกษาและการประชุมวิชาการในหน่วยงานให้เป็นการสนับสนุนค่าอาหาร (แบบประหยัด) โดยมิให้มีการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายใดๆในเชิงธุรกิจ

๓.๓.๖ การสนับสนุนวิทยากรมาให้ความรู้แก่หน่วยงานฯให้เป็นหัวข้อบรรยายที่เป็นวิชาการโดยตรง และการสนับสนุนระหว่างการบรรยายให้สนับสนุนเป็นค่าอาหาร (แบบประหยัด) และมิให้มีการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายใดๆในเชิงธุรกิจ

๓.๓.๗ การสนับสนุนในหัวข้อ ๓.๓.๕ และ ๓.๓.๖ ให้หน่วยงานรวบรวมส่งรายงานต่อผู้อำนวยการเป็นรายปี

๓.๔ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ กำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน เช่น การกำหนดบริเวณหรือกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ผู้แทนหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาเข้ามาทำกิจกรรมได้ ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้อำนวยการ/คณบุริหาร/ตัวแทนมีหน้าที่กำหนดพื้นที่การทำกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาโดยผู้จัดกิจกรรมต้องทำเรื่องขออนุมัติ เช่น การขอจัดกิจกรรมในงานประชุมวิชาการ

๓.๔.๒ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายยา/เวชภัณฑ์ฯต้องอ้างอิงข้อมูลเชิงวิชาการและหลักฐานเชิงประจำตัวโดยห้ามมิให้โฆษณาวดสรรพคุณเกินจริง

๓.๔.๓ การจัดกิจกรรมฯต้องไม่รบกวนต่อการทำงานของแพทย์ ทันตแพทย์ตลอดจนบุคลากรที่มีอำนาจสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาโดยเฉพาะการตรวจรักษาผู้ป่วย

๓.๔.๔ ผู้แทนยาและเวชภัณฑ์ฯ ห้ามเข้าพบขณะที่แพทย์ ทันตแพทย์ตลอดจนบุคลากรที่มีอำนาจสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาทำการรักษาผู้ป่วย

๓.๔.๕ ในกรณีที่มีการสนับสนุนตัวอย่างของอาหารเสริม เช่น นมผงในผู้ป่วยที่มีภาวะขาดอาหาร ควรแจ้งต่อผู้อำนวยการ/คณบุริหารและนำเสนอในพื้นที่ที่ทางโรงพยาบาลกำหนด

๓.๔.๖ ผู้แทนยาและเวชภัณฑ์ฯไม่ควรเข้าพบนักศึกษาแพทย์, นักศึกษาที่มาฝึกงาน เพื่อทำการโฆษณาและกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา

๓.๔ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ มีนโยบายเกี่ยวกับการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่าและความปลอดภัยของผู้ป่วย ดังนี้

๓.๕.๑ การพิจารณาเสนอ/นำยาเข้าบัญชีโรงพยาบาล ให้ดำเนินการตามระเบียบ และมีคณะกรรมการ PTC พิจารณาโดยผ่านคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา พิจารณา ประสิทธิผล ความคุ้มค่า ความปลอดภัยของผู้ป่วย และความเป็นธรรมในการเข้าถึงยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา โดยพิจารณาตามหลักวิชาการ หลักฐานเชิงประจักษ์ และเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข

๓.๕.๒ แพทย์ ควรพิจารณาใช้ยาที่มีอยู่ในบัญชีของโรงพยาบาล (hospital drug list) หาก จำเป็นต้องใช้ยาที่ไม่อยู่ในบัญชีของโรงพยาบาล ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อ พิจารณาความเหมาะสม โดยแพทย์ที่ส่งใช้ยาต้องแสดงเหตุผล และความจำเป็นตามหลักวิชาการ

๓.๕.๓ แพทย์ควรพิจารนาเลือกใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ED) เป็นลำดับแรกเสมอ

๓.๕.๔ การส่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (NED) แพทย์ต้องเขียนใบ DUE ตาม ข้อกำหนดของโรงพยาบาล บันทึกเหตุผลในการใช้ยาลงในเวชระเบียน และเขียนหนังสือรับรองเพื่อการ เปิกจ่าย

๓.๕.๕ การส่งใช้ยาในกลุ่มที่ควบคุม ได้แก่ ยาที่ใช้ใบ DUE ยาสเปติดให้โถง และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประเภท ๒ ต้องมีลายมือแพทย์ผู้มีสิทธิ์สั่งกำกับทุกครั้ง

๓.๕.๖ ให้ปฏิบัติตามนโยบายของโรงพยาบาลในการส่งยาที่ควบคุมพิเศษ ได้แก่ ยาบัญชี จ 2 ยาเคมีบำบัด ยาปฏิชีวนะที่ต้องควบคุม ยาที่มีราคาแพง และรายการเฝ้าระวังจากการบัญชีกลาง

๓.๕.๗ ให้ปฏิบัติตามนโยบายของโรงพยาบาลในกลุ่มยาที่มีความเสี่ยงสูง (high alert drugs)

๓.๕.๘ คำสั่งการใช้ยาและการใช้คำย่อ ต้องเป็นตามมาตรฐานสากล หรือตามที่โรงพยาบาล กำหนด

๓.๕.๙ แพทย์ผู้สั่งยาต้องเป็นแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหลังสวน และสถานพยาบาล ในสังกัด หรือผู้ที่ได้รับหมายเท่านั้น

๓.๕.๑๐ แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป ควรใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ การใช้ยาที่ควบคุมและยา นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำของแพทย์เฉพาะทาง

๓.๕.๑๑ การส่งใช้ของนักศึกษาแพทย์ นักศึกษาฝึกงาน ต้องมีลายมือชื่อ ผู้ประกอบ วิชาชีพและรหัสใบประกอบวิชาชีพกำกับทุกครั้ง

๓.๖ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ กำหนดนโยบายการรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาและยินยอมให้ สั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาได้เฉพาะที่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ในโรงพยาบาลหลังสวนและ สถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ดังระเบียบปฏิบัติเรื่องการนำยาตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ ในโรงพยาบาลหลังสวน(เอกสารแนบ ๒)

หมวดที่ ๔ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่ง มอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๔.๑ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่ง มอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในโรงพยาบาลหลังสวน และ สถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลัง สวน ไม่พึงเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการ ขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน

๔.๒ ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วย เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพ อื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายยาและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในโรงพยาบาล ห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลห้องส่วน พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัย ของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือประโยชน์ส่วนตน

๔.๓ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและ ส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในโรงพยาบาลห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาล ห้องส่วน พึงเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้เพื่อประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ ที่มิใช้ยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่ มิใช้ยาของโรงพยาบาลห้องส่วนโดยไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย หรือกีดกันยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๔.๔ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและ ส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในโรงพยาบาลห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาล ห้องส่วน ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม เช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๖

หมวดที่ ๕ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๕.๑ โรงพยาบาลห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลห้องส่วน สนับสนุน ให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาปฏิบัติตามเกณฑ์ จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติหรือ คณะกรรมการในคณะกรรมการประปา

๕.๒ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาพึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและ เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้ความร่วมมือเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมนี้

๕.๓ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่ มิใช่ยา ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยา และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พึงเคารพและปฏิบัติตามข้อกำหนดของ โรงพยาบาลห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลห้องส่วน อย่างเคร่งครัด

หมวดที่ ๖ โรงพยาบาลห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลห้องส่วน

๖.๑ โรงพยาบาลห้องส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลห้องส่วน มีแนว ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับบุคลากรแต่ละประเภท ดังนี้

๖.๑.๑ ผู้สั่งใช้ เกสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่าย และส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ไม่เพียงรับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังนี้

(๑) การรับเงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การ บรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

(๒) การรับของขวัญหรือนันหนากการไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ได้

(๒.๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตามประเพณี

(๒.๒) สิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่รับในนามของโรงพยาบาลห้องส่วนและ สถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลห้องส่วน

(๓) การรับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวได้จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

(๔) ผู้สั่งใช้ เกสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ไม่เพียงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาได้ๆ ต่อสาธารณะในเชิงธุรกิจ

(๕) ผู้สั่งใช้ เกสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ไม่เพียงรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไป ประชุม สมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยตรง

(๖) การนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา มาจ่ายหรือใช้กับผู้ป่วยให้ปฏิบัติตามนโยบายการรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของโรงพยาบาลหลังสวน

(๗) การเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้ายเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ป่วยให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด โดยมิให้เสื่อมความ เนื้อหาเป็นโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริม การขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน

(๘) การนำเสนอข้อมูลเพื่อการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของคณะกรรมการ เกสัชกรรมบำบัด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โรงพยาบาลหลังสวน และ สถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ให้เสนอข้อมูลตามหลักวิชาการ และตามหลักฐานเชิง ประจำ (evidence based)

๖.๑.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

(๑) ไม่เพียงรับประโ Yoshn จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังนี้

(๑.๑) การรับเงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

(๑.๒) การรับของขวัญหรือนันหน้าการไม่ว่ากรณีใดๆ กว่า

(๑.๒.๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตาม

ประเมิน

(๑.๒.๒) สิ่งที่ก่อให้เกิดประโ Yoshn แก่เจ้าหน้าที่ด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการ ทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโ Yoshn แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของโรงพยาบาลหลังสวน และ สถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

(๑.๓) การรับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวได้ฯ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

(๒) การจัดกิจกรรมในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพ โรงพยาบาลหลังสวน ที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านสุขภาพให้ใช้หลักเกณฑ์ทางวิชาการโดยตรง โดยหาก จำเป็นต้องใช้ชื่อยา หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ให้ใช้ชื่อสามัญ มิให้ใช้ชื่อทางการค้า และชื่อบริษัทยาหรือบริษัท เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

๖.๒ โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน มีระบบ และดำเนินการติดตามกำกับดูแล เพื่อให้บุคลากรแต่ละประเภทปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ในข้อ ๖.๑ ดังนี้

๖.๒.๑ คณะกรรมการ PTC ด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของโรงพยาบาลหลังสวนเป็น ผู้ดำเนินการดูแลและการตรวจสอบตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๖.๒.๒ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาต้องจัดทำเอกสารระบุรายละเอียดสิ่งสนับสนุนหรือตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา แจ้งผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลังส่วนผ่านคณะกรรมการตามข้อ ๖.๒.๑

๖.๒.๓ บุคลากรหรือหน่วยงานที่ได้รับสิ่งสนับสนุน จัดทำรายการสิ่งสนับสนุนที่ได้รับและเหตุผล หรือประโยชน์ของสิ่งสนับสนุนแก่หัวหน้ากลุ่มงานฯ และกลุ่มงานฯ ทำรายงานสรุปเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลังส่วนผ่านคณะกรรมการตามข้อ ๖.๒.๑ ทุกปีงบประมาณ

๖.๓ กรณีที่หน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลหลังส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังส่วน มีการจัดประชุมโดยได้รับการสนับสนุนงบดำเนินการวิทยากรหรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา พึงเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

๖.๔ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันก่อประโยชน์ให้โรงพยาบาลหลังส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังส่วน และไม่มีเงื่อนไขผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาใดๆ ทั้งสิ้น โดยมีระบบการสนับสนุน คือ

๖.๔.๑ ให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ให้การสนับสนุนผ่านโรงพยาบาลหลังส่วน และสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังส่วน โดยระบุกลุ่มงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นๆ บุคลากรที่สมควรให้ไปประชุมฯ นั้น ให้เขียนกับพิจารณาของหน่วยงาน โดยพึงรับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงที่เบี้ยน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้นและจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ กรณีการได้รับการสนับสนุนให้ไปดูงานในต่างประเทศ จะต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

๖.๔.๒ การประชุมหรือสัมมนาในต่างจังหวัดที่มีการค้างคืนหรือประชุมต่างประเทศให้ทำเรื่องขออนุมัติ โดยมีหนังสือเชิญจากบริษัทถึงผู้อำนวยการให้สามารถประชุมโดยไม่ถือเป็นวันลาได้ ปีละ ๒ ครั้ง ยกเว้นกรณีที่ไปเสนอผลงาน หรือได้รับเชิญไปเสนอผลงาน/เป็นวิทยากร/กรรมการของการประชุม ฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะสรุปการลาประชุมของบุคลากร เสนอผู้อำนวยการเป็นรายปี

๖.๔.๓ แนวทางปฏิบัติในการจัดประชุมวิชาการที่สนับสนุนโดยบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

การจัดประชุมวิชาการของหน่วยงานหรือโรงพยาบาลหลังส่วนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังส่วน ที่มีบริษัทยาสนับสนุนนั้นให้มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

- การสนับสนุนให้ทำผ่านกลุ่มงานและเสนอต่อผู้อำนวยการ
- การสนับสนุนของการประชุมวิชาการโดยบริษัทยา ผู้แทนยาสามารถตั้งโต๊ะแสดงผลิตภัณฑ์ได้

- การบรรยายทางวิชาการให้ใช้ชื่อยาเป็นชื่อสามัญและยึดหลักในการให้ความรู้ด้านการรักษาโรคโดยรวม ไม่เจาะจงเฉพาะยาใดยาหนึ่ง

เมื่อการประชุมเสร็จสิ้นให้ผู้รับผิดชอบการประชุมสรุปผลของการประชุม, ค่าใช้จ่าย และค่าสนับสนุนทั้งหมดเสนอต่อผู้อำนวยการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายศักดิ์สิทธิ์ มหารัตนวงศ์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลังส่วน